

VÄLINEHUOLTOALAN PERUSTUTKINNON KOKOILUJEN YHTEISTYÖPÄIVÄ

17.3.2016

Oulun seudun ammattiopisto,
Kontinkankaan yksikkö

Aira Rajamäki, opetusneuvos,
Opetushallitus

Ajankohtaisia asioita

- Ajankohtaista ammattikoulutuksesta
- Tutkintotoimikuntajärjestelmän ja työn kehittäminen – tutkintotoimikuntien sihteeristö, uusi toimikausi alk. 1.8.2016 (2 v.)
- Ammatillisen koulutuksen reformin valmistelu
- OKM/OPH/TUTKE3 – yhteistyö työelämän edustajien kanssa tutkintorakenteen ja tutkintojen perusteiden kehittämiseksi, painopiste erityisesti ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa – mahdollisia vaikutuksia myös välinehuoltoalan tutkintoihin
- Välinehuoltoalan perustutkinnon kokeilun jatkuminen vuoden 2019 loppuun – OKM:n päätökset koulutuksen järjestäjien järjestämisluvissa
- Kokeilujen väliraportti valmistunut 2/2016.

Seuraa ammattikoulutusta

- Varhaiskasvatus
- Esilopetus
- ▶ Perusopetus
- Aamu- ja iltapäivätoiminta
- Lukio-opetus
- ▶ Taiteen perusopetus
- **Ammattikoulutus**
- Tutkintorekisteri
- ▶ Ammatillinen peruskoulutus
- ▶ Näyttötutkinnot
- ▶ Oppisopimuskoulutus
- ▶ Valmentavat koulutukset
- Kansanopistot
- Maahanmuuttajien koulutus
- Koulutustoimikunnat
- Tutkintotoimikunnat
- Työpaikkaohjaajien koulutus
- Vapaa sivistystyö

Ammattikoulutus

Ammattikoulutus sisältää ammatillisen peruskoulutuksen, siihen valmentavan koulutuksen ja ammatillisen lisä- ja täydennyskoulutuksen. Sekä ammatillinen peruskoulutus että lisäkoulutus ovat tutkintoon tähtäviä koulutusta. Opiskelu tapahtuu paitsi oppilaitoksissa, myös lisääntyvässä määrin työpaikoilla ja verkko-opintiympäristöissä.

Ajankohtaista ammattikoulutuksessa

Ammatillisen koulutuksen reformi -sivu avattu 15.1.2018
Päivitetty 28.1.2016

Ajankohtaista valtionavustuksista
Päivitetty 27.1.2016

Tilaisuuudet ja koulutukset ammattikoulutuksessa 2018
Päivitetty 8.3.2016

Ajankohtaista ammatillisesta tutkinnoista ja tutkintojen perusteista
Päivitetty 8.3.2016

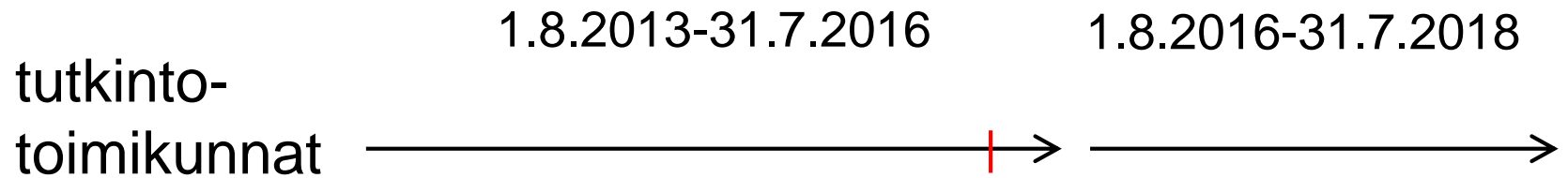
Ajankohtaista ammatillisen koulutuksen kehittämisessä
Päivitetty 4.3.2016

- ◆ www.oph.fi
- ◆ valitse Kasvatus, koulutus ja tutkinnot
 - valitse Ammattikoulutus

- ◆ ... ja seuraa ajankohtaisia asioita teemoittain

Tutkintotoimikunnat ja näyttötutkintosihteeristö

- ◆ käynnistyvän tutkintotoimikuntakauden valmistelu käynnissä
- ◆ näyttötutkintosihteeristön aloitukseen liittyvät valmistelutyöt käynnissä.

Esimerkki, ajankohtaista ammatillisissa tutkinnoissa ja tutkintojen perusteissa

- ◆ ote 9.3.2016, kaksi tuoreinta uutista

Ajankohtaista ammatillisissa tutkinnoissa ja tutkintojen perusteissa

Suunnitteluassistentin koulutuksen ja tutkintojen kehittämis- ja kuulemis-paja 4.4.2016

Opetushallitus järjestää kehittämis- ja kuulemis-pajan 4.4.2016 klo 9.00 -16.00 kaikille teknisen suunnittelun perustutkinnon ja suunnitteluassistentin ammattitutkinnon kehittämisestä kiinnostuneille. Tapahtuma järjestetään Opetushallituksen tiloissa osoitteessa Hakaniemenranta 6, Helsinki, 1. krs monitoimitila. Ohessa on tilaisuuden kutsu ja ohjelma.

- [Kutsu ja ohjelma](#) (pdf)

Tilaisuus on maksuton. Osallistujat vastaavat itse lounas- ja matkakustannuksista. Tarjoilujen riittävyyden varmistamiseksi **ilmoittautumiset 23.3.2016 mennessä**.

Tervetuloa!

Yhteiset tutkinnon osat käännetty englanniksi

Vuonna 2014 uudistetuista perustutkinnon perusteista on käännetty englanniksi hiusalan perustutkinnon perusteet. Hiusalan perustutkinnon perusteista löytyvät käännökset mm. yhteisistä tutkinnon osista ja vapaasti valittavista tutkinnon osista.

- [Vocational qualification in hairdressing 2014](#) (pdf)

Ammatillisen koulutuksen reformi

**Ammatillinen perus- ja aikuiskoulutus –yksikkö
Opetushallitus**

Ammatillisen koulutuksen reformi pähkinänkuoressa

◆ **Toimintaprosessien ja -käytäntöjen uudistaminen**

- uusi toimintalainsäädäntö
- osaamisperusteisen ja asiakaslähtöisen toiminnan vahvistaminen
- tutkintouudistus – tutkintojen laaja-alaistaminen
- lisätään työpaikalla tapahtuvaa oppimista
- opiskelijavalintojen ja hakupalvelujen uudistaminen
- otetaan käyttöön uusi koulutussopimusmalli
- digitaalisuus oppimisen ja tehokkaiden toimintaprosessien tukena

◆ **Rahoitus-, ohjaus- ja säätelyjärjestelmän uudistaminen**

- ammatillisen koulutuksen rahoitus- ja ohjausjärjestelmästä yhtenäinen kokonaisuus
- toiminnan vaikuttavuuden ja tehokkuuden painoarvon lisääminen koulutuksen järjestäjien rahoituksessa
- siirretään tutkintotavoitteinen työvoimakoulutus osaksi uutta järjestelmää
- johdonmukaisuus ja selkeys ohjauksessa ja rahoituksessa
- tulos ratkaisee – enemmän liikkumavaraa keinojen valintaan

◆ **Rakenteiden uudistaminen**

- koulutuksen järjestäjä rakenteen kehittämisohjelma

Miksi ammatillisen koulutuksen reformi tarvitaan?

◆ **Toimintaympäristön nopea ja laajamittainen muutos**

- teknologinen kehitys: digitalisaatio, robotisaatio, massadata ym.
- toimiala- ja tehtävärakenteiden muutokset

◆ **Osaamistarpeiden muuttuminen ja kasvaminen**

- osaaminen vanhenee yhä nopeammin monissa tehtävissä
- tarve jatkuvalla osaamisen uudistamiselle ja kehittämiselle kasvaa
- asiakaskunnan tarpeet yksilöllistyvät ja eriytyvät – massakoulutuksen aika on ohi

◆ **Koulutukseen käytettävissä olevat resurssit pienenevät pysyväisluonteisesti**

- tarvitaan työelämän ja yksilöiden tarpeisiin paremmin ja ketterämmin vastaavaa koulutusta vähemmän resurssein
- nykyisillä rakenteilla ja toimintatavoilla säästötavoitteen saavuttaminen merkitsee koulutuksen tarjonnan ja laadun merkittävää heikentymistä

Osaamisperusteinen ja asiakaslähtöinen koulutus – mitä tavoitellaan?

- nopeampaa, joustavampaa ja osuvampaa vastaamista työ- ja elinkeinoelämän osaamistarpeisiin
- tarjontalähtöisyydestä kysyntälähtöisyyteen
- opintopolkujen rakentamista yksilön tarpeiden ja edellytysten mukaisesti ottaen huomioon työnantajan tarpeet
- joustavia, monipuolisia ja tehokkaita koulutuksen toteuttamistapoja
- aiemmin ja eri tavoin hankitun osaamisen tunnustamisen tehostamista
- keskittymistä koulutuksessa yksilöltä puuttuvan osaamisen hankkimiseen
- koulutusprosessien ja resurssien käytön tehostamista - koulutusaikojen lyhentäminen
- painopisteen siirtämistä osaamisen laadun varmistamiseen koulutuksen sisällön tai keston tarkastelun sijaan
- ammattillisen koulutuksen roolin vahvistamista työ- ja elinkeinoelämän kehittämisessä ja innovaatiotoiminnan tukemisessa

Mihin osaamisperusteisuus vaikuttaa koulutuksen järjestäjän toiminnassa?

- Toimintaprosesseihin ja pedagogisiin käytäntöihin
- Opetushenkilöstön tehtäväkuviin ja toimintamuotoihin
- Opetushenkilöstön osaamisvaatimuksiin
- Koulutuksen järjestäjän organisaatorakenteeseen
- Resurssien käyttöön (rahoitus, henkilöstö)
- Työelämäyhteistyöhön
- Asiakkaille tarjottaviin palveluihin
- Tietojärjestelmiin
- Koulutuksen järjestäjän toimintajärjestelmään ja laadunhallinnan menettelyihin

REFORMIN VALMISTELUN ALUSTAVA AIKATAULU

- ◆ 9 /2015 Valmistelutyö käynnistetty
- ◆ 11 /2015 Reformin seurantaryhmä ja projektiryhmä asetettu

- ◆ 2 /2016 Järjestäjärakenteen ja toimintaprosessien kehittämisohjelmat käynnistyvät
- ◆ 2 /2016 Ensivaiheen valmistelujaostot asetettu
- ◆ 3 /2016 HE rahoitusjärjestelmän 1. vaiheesta eduskunnalle (vuoden 2017 säästöt)
Ensimmäiset työpajat (reformin suuntaviivat)
- ◆ 3-4 /2016 Tulosohejauspilotit käynnistyvät
- ◆ 4-8 /2016 Valmistelu ja kommentointi eri foorumeilla
- ◆ 6 /2016 Toiset työpajat, alueelliset (HE-luonnos)
- ◆ 10 /2016 Lakiesitykset lausuntokierrokselle

- ◆ 1 /2017 Toiminta- ja rahoituslaki HE Eduskunnalle
- ◆ 2-6 /2017 Uusien järjestämislupien valmistelu
- ◆ 2-6 /2017 Asetusten valmistelu
- ◆ 6-8 /2017 Päätökset uusista järjestämisluvista

- ◆ 1 /2018 Uudistettu lainsäädäntö voimaan
- ◆ 12 /2018 Reformi toimeenpantu

Välinehuoltoalan perustutkinto, kokeilussa noudatettava tutkinnon peruste – ammattilliset tutkinnon osat 1.8.2015 alkaen

Pakolliset tutkinnon osat

- ◆ 2.1.1 Infektioiden torjunta ja hygieniakäytäntöjen noudattaminen välineiden huollossa, (10 osp)
- ◆ 2.1.2 Välineiden huoltotyössä toimiminen, (10 osp)
- ◆ 2.1.3 Välineiden puhdistaminen ja desinfektio, (30 osp)
- ◆ 2.1.4 Välineiden kuivaus, tarkistus, huolto ja kokoaminen sekä pakkaaminen, (25 osp)
- ◆ 2.1.5 Välineiden sterilointi, (30 osp)
- ◆ 2.1.6 Prosessin ohjaus, tuotantojärjestelmien hyödyntäminen ja laatutyö välineiden huollossa, (15 osp)

Valinnaiset tutkinnon osat

- ◆ 2.2.1 Välinehuolto suun terveydenhoidossa, (15 osp)
- ◆ 2.2.2 Välinehuolto toimenpideyksiköissä, (15 osp)
- ◆ 2.2.3 Välinehuolto kliinisissä palveluyksiköissä ja lääkehuollon toimintayksiköissä, (15 osp)
- ◆ 2.2.4 Tieto- ja viestintätekniikan hyödyntäminen välineiden huoltotyössä, (5 osp)
- ◆ 2.2.5 Yritystoiminnan suunnittelu, (15 osp)
- ◆ 2.2.6 Tutkinnon osa ammatillisesta perustutkinnosta, (10-15 osp)
- ◆ 2.2.7 Tutkinnon osa ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta*
- ◆ 2.2.8 Tutkinnon osa ammattikorkeakouluopinnoista*
- ◆ 2.2.9 Työpaikkaohjaajaksi valmentautuminen, 5 osp
- ◆ 2.2.10 Yrityksessä toimiminen, 15 osp
- ◆ 2.2.11 Huippuosajana toimiminen, 15 osp
- ◆ 2.2.12 Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuvia tutkinnon osia, 5-15 osp
- ◆ 2.2.13 Tutkinnon osa vapaasti valittavista tutkinnon osista, 5-15 osp
- ◆
- ◆ * Tämän valinnaisen tutkinnon osan laajuudeksi lasketaan 15 osp.

Poimintoja väliraportista v. 2015

Välinehuoltoalan pt:n kokeilu - tulosten analysointi v. 2015 väliraportin pohjalta

- ◆ Nyt **kuusi** koulutuksen järjestäjää mukana
- ◆ Kokeilujen järjestäminen ja resurssit
- ◆ Oppimisen ja osaamisen arviointi
- ◆ Työelämävastaavuus ja yhteistyö eri sidosryhmien kanssa
- ◆ Koulutuksen järjestäjien arvio kokeilussa noudatettavista tutkinnon perusteista ja tutkinnon toimivuudesta ammatillisen koulutuksen järjestelmässä
- ◆ Kokeiluohjelma
- ◆ Arvio kokeilun tähänastisista tuloksista.

Välinehuoltoalan perustutkintokokeilussa mukana olevat koulutuksen järjestäjät

- ◆ Amiedu
- ◆ Kokeilu lopetettu 31.12.2015 - Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia
- ◆ Etelä-Savon koulutus Oy / Etelä-Savon ammattiopisto
- ◆ Helsingin kaupunki /Stadin ammattiopisto ja Stadin aikuisopisto
- ◆ Oulun seudun koulutuskuntayhtymä, Osekk
- ◆ Savon koulutuskuntayhtymä
- ◆ Turun kaupunki / Turun ammatti-insituutti, Aikuiskoulutus

Pohdittavaa..

- ◆ Kokeilun lopettaneiden/eronneiden opiskelijoiden määrä, 54 henkeä, 28 % - syyt analysoitava
- ◆ Haaste – laadukkaiden työssäoppimispaikkojen puute – alueellisia eroja saatavuudessa
- ◆ Erot työssäoppimisen laajuuksissa melko suuret – 40-59 ospia ja 100-176 työpäivää
- ◆ Ohjaajien ja arvioijien perehdyttäminen tärkeää
- ◆ Suunnittelu ja muu resursointi
- ◆ Työelämän palautetta kuunnellaan - työelämä ei kuitenkaan ole merkittävästi mukana opetussuunnitelman laadinnassa.

Pohdittavaa..

- ◆ Monia keinoja työelämävastaavuuden turvaamiseen.
- ◆ Haaste perustutkinnon ja ammattitutkinnon erottaminen ohjauksessa ja arvioinnissa – tutkintojen määrittely (L 787/2014, 4 §)
- ◆ Eroavat käsitykset koulutuksen järjestäjien yhteistyöstä tutkintotoimikunnan kanssa
- ◆ Yhteistyö kokeiluverkoston sisällä ja vaikeudet toimia amk:n kanssa
- ◆ Tutkinnon perusteiden ammattitaitovaatimusten työelämävastaavuus jakaa mielipiteitä (5-2).

Pohdittavaa..

- ◆ Tutkinnon perusteiden kehittämisesitykset – työprosessien osat, koko prosessit – kokeilu - pt:n ja at:n erot?
- ◆ Ammattitaitovaatimukset OK, arvioinnin kohteissa ja kriteereissä päällekkäisyyttä tai erot pienet tai osaaminen perustutkintotasolle vaativaa?
- ◆ Pt vastaa työelämän tarpeita at:tä paremmin
- ◆ Pt sopii suoritettavaksi eri järjestämistavoilla ja oppiksena - henkilökohtaistaminen ja henkilökohtainen opiskelusuunnitelma
- ◆ Terveystilavaatimukset? – turvallisuuden vaarantuminen?

Välinehuoltoalan tutkintoja suorittaneet v. 2014. Lähde: Vipunen

Tutkinto	Tutkinnon suorittaneet
Välinehuoltajan ammattitutkinto	195
Välinehuoltajan erikoisammattitutkinto	7

Kiitos